nieuws

Toegenomen bijensterfte waarschijnlijk opgedreven door Aziatische hoornaar

nieuws

De Vlaamse imkers verloren gemiddeld een kwart van hun bijenvolken tijdens de voorbije winterperiode. Eén op de tien imkers verloor zelfs alle bijenvolken. Dat blijkt uit de jaarlijkse enquête van het Vlaams Bijeninstituut (VBI). Naast de varroamijt zou de notoire Aziatische hoornaar de wintersterfte onder bijen opvoeren.

1 MAART 2024 – LAATST BIJGEWERKT OM 1 MAART 2024 14:39

Joris Rigo

Lees meer over:
bij
invasieve exoten
winter

De hoge wintersterfte bij honingbijen blijft aanhouden. Deze winter verloren imkers gemiddeld 27 procent van hun bijenvolken. Dat is een verslechtering in vergelijking met vorig jaar toen de winstersterfte 23 procent bedroeg. Tien procent van de Vlaamse imkers verloor zelfs alle bijenvolken. Dat blijkt uit een jaarlijkse enquête van het VBI dat bij 560 imkers peilde naar wintersterfte bij bijen. De norm van wintersterfte bedraagt tien procent, maar wordt al geruime tijd overschreden. Net als vorig jaar zijn er grote regionale verschillen. Bij sommige imkers liepen de verliezen op tot boven de 80 procent. In gemeentes als Elversele, Mariakerke, Hertsberge, Elewijt, Houwaart, Hofstade en Diepenbeek gingen zelfs alle bijenvolken verloren. Vlaams-Brabant (30%) en Antwerpen (29%) zijn de provincies met de grootste bijensterfte. Veel imkers die alle bijenvolken zijn verloren hangen dan ook hun kapruin aan de haak.

	province	aantal imkers	Aantal volken ingewinterd	Aantal volken gestorven	Gemid aantal volken p. imker	bijensterfte
1.	Antwerpen	273	2.083	602	8	29%
2.	Oost-Vlaanderen	96	797	190	8	24%
3.	West-Vlaanderen	63	564	145	9	26%
4.	Vlaams-Brabant	71	547	162	8	30%
5.	Limburg	46	445	98	10	22%
6.	Henegouwen	1	17	2	17	12%
7.	Namur	3	12	1	4	8%
8.	Brussel	1	5	0	5	0%
9.	Luxemburg	1	3	0	3	0%

Varroamijt

Volgens Ellen Danneels, imkerconservator bij Honeybee Valley, een kennisplatform rond honingbijen van Universiteit Gent, zijn er verschillende oorzaken voor de wintersterfte. “De varroamijt is nog steeds de grootste oorzaak. De uitwendige parasiet zit op de bijen en plant zich voort in het broed (de eitjes of larven, red.). De mijt draagt ziektes en virussen over waardoor de bij uiteindelijk verzwakt en meer moeite heeft om de winter door te komen.” Imkers treffen bij een inspectie van hun bijenkasten vaak niet enkel dode volken aan, maar soms zijn zelfs alle bijen verdwenen uit de kast. Het zogenaamde ‘verdwijnsyndroom’ vindt eveneens zijn oorzaak terug bij de varroamijt. Zieke bijen vliegen de bijenkast uit en keren niet meer terug.

Aziatische hoornaar

Danneels onderschrijft evenwel de rol van de beruchte Aziatische hoornaar, een invasieve exotische wespensoort die actief jaagt op honingbijen en andere bestuivende insecten. “Natuurlijk worden er door de hoornaar in de eerste plaats heel wat bijen weggevangen aan de bijenkast. Ik kan het op dit moment nog niet wetenschappelijk staven maar ik vermoed dat de hoornaar eerder een secundair effect heeft op de bijen”, vertelt Danneels. De aanwezigheid van de prederende exoot aan de bijenkast zou voor heel wat stress en spanning zorgen bij de bijen waardoor ze de kast niet meer durven uitvliegen. “Net wanneer bijen zich in het najaar voorbereiden op de winter is de Aziatische hoornaar het meest actief aan de bijenstand. De kleine insecten durven bijgevolg de kast niet meer uitvliegen waardoor ze minder voedsel halen. Ik vermoed dat ze eerder sterven als gevolg van een tekort aan nectar en stuifmeel, de broodnodige voorraad voor de winter.”
Veel imkerverenigingen zetten deze periode in op het zogenaamde ‘spring trapping’. Dat is het bestrijden van Aziatische hoornaarkoninginnen in het voorjaar door middel van selectieve lokvallen zodat ze geen nest kunnen bouwen.

> **De honingbij is zoals de kanarie in de koolmijn. Als het met de bij slecht gaat, gaat het met de ganse natuur slecht**
>
> VBI

nieuws

Eerste overkoepelend strategisch plan voor bestrijding Aziatische hoornaar

22 DECEMBER 2023

Bestrijding Aziatische hoornaar

Voor de bestrijding van de oprukkende Aziatische hoornaar in Vlaanderen hebben de provinciale besturen en imkersbonden de handen in elkaar geslagen. Aan de hand van opleidingen, selectieve vallen en een zendertechniek willen ze de grote wespensoort de kop indrukken. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij voorziet een subsidie van 203.000 euro om de invasieve exoot te bestrijden. Het project is een initiatief van de Limburgse imkersbond en maakt deel uit van het ‘Strategisch Plan Bijenteelt’.

Voedselaanbod

Om de wintersterfte bij bijen terug te dringen is het volgens Danneels noodzakelijk om het voedselaanbod beter in evenwicht te brengen met het aantal bijenvolken. “Aanvankelijk leefde het idee dat er meer imkers en meer honingbijen moesten komen maar dat verhaal wordt niet meer verteld. In Vlaanderen zijn heel wat bijenvolkeren, mogelijk zijn er zelfs te veel volken in

vergelijking met de hoeveelheid beschikbaar voedsel. Het is daarom belangrijk dat tuinen ingericht worden om het voedselaanbod voor bijen te verhogen.” Dat zou volgens Danneels zorgen voor een betere balans tussen het aantal bijenvolken en het beschikbare voedsel.

Van 26 mei tot 2 juni 2024 organiseert het Departement Omgeving opnieuw de ‘Week van de Bij’ in Vlaanderen, dat al jaren inzet op voldoende voedselaanbod voor bijen. Chocolatier Dominique Persoone en presentatrice Britt Van Marsenille zijn ambassadeurs van de actie.

Uitgelicht

Brugge en Izegem mogen zich jaar lang ‘Bijenvriendelijkste Gemeente’ noemen

nieuws

Dit jaar zijn de twee West-Vlaamse steden Brugge en Izegem de 'Bijenvriendelijkste Gemeente van Vlaanderen'. Beiden kregen de prijs omdat ze inspanningen leverden om natuurlij...

5 JANUARI 2024

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving / Belga

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada